

Hoorzitting verbod jacht op patrijs

13 oktober 2020, Commissie Leefmilieu

Jos Ramaekers, Natuurpunt

Waarom doet patrijs het slecht en hoe tij keren?

Ruis rond (jacht op) patrijs

Hoe verder?

Waarom doet patrijs het slecht en hoe tij keren?

Ruis rond (jacht op) patrijs

Hoe verder?

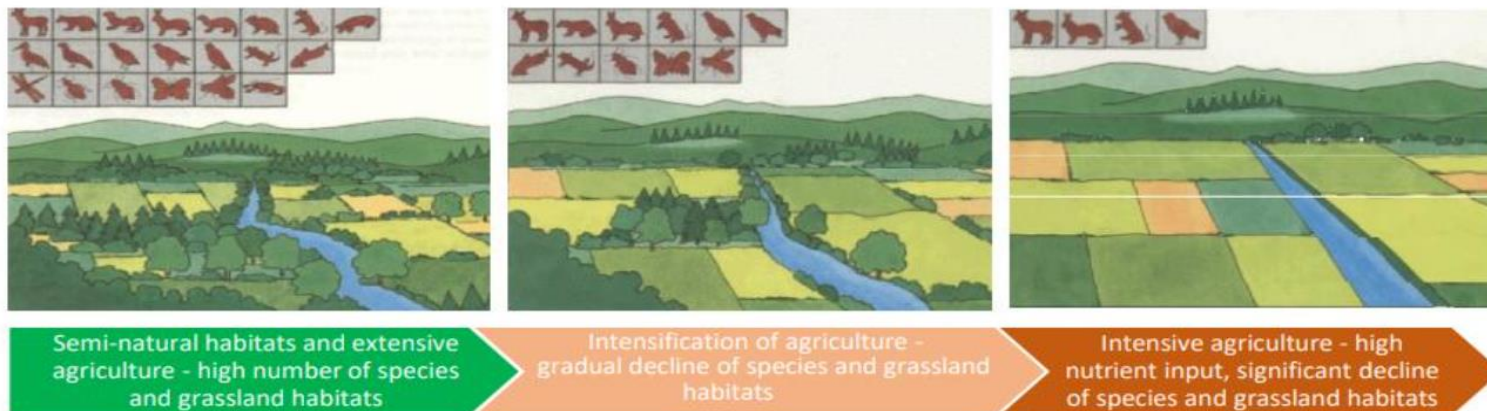
Waarom doet patrijs het slecht?

2/10/2020: Nabu dient Europese klacht in voor nalatigheid beschermen patrijs

- Achteruitgang habitat hoofdoorzaak => permanente structuren en extensieve percelen

Figure 1 – Changes of biodiversity on farmland due to intensification of farmland use

Source: ECA, based on *Landesanstalt für Umweltschutz Baden-Württemberg, Landschaft natürlich* (1992).

Waarom doet patrijs het slecht?

- Pesticiden
 - Helaas ook efficiënt in verdelgen van insecten en kruiden
 - Patrijzenkuikens hebben véél insecten nodig in hun eerste weken (stapelvoedsel)
 - Directe impact = gebrek aan stapelvoedsel leidt tot sterfte, indirecte impact door opname pesticiden miskend
 - Kleine kluchten leidt tot niet-leefbare populaties en verhoogt kwetsbaarheid voor predatoren
- Grotere afhankelijkheid van structuur
 - Gebrek aan voedsel in akkers maakt patrijs meer afhankelijk van onbespoten, niet-productieve vaste natuurlijke structuren
 - Patrijs wordt teruggedrongen in gedegradeerd habitat. Ook niet-productieve elementen in landschap verdwijnen of worden kleiner

Waarom doet patrijs het slecht?

natuurpunt

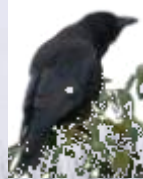
- Gewijzigde teelten
 - Gewassen die geen leefgebied voor patrijs vormen
 - Vroege oogsten en intensieve teelten
- Geschikt areaal voor patrijs neemt af

Waarom doet patrijs het slecht?

- Predatie secundair probleem maar versterkt door uitgekleed landschap
- Predatoren: van bestrijdbaar over beschermd tot onbekend

- **betere biotoopkwaliteit =**
 - meer schuilplaatsen
 - hoger broedsucces (o.a. meer voedsel !)
 - grote populaties prooidieren minder gevoelig voor predatie dan kleine populaties

Waarom doet patrijs het slecht?

natuurpunt

- Bejaging
- Duurzame jacht, die zich beperkt tot een oogstbaar overschot ligt niet aan basis voor uitsterven patrijs in Duitsland
- Oogstbaar overschot kunstmatig verhogen zoals in Frankrijk met uitzetten en voederen lost het probleem niet op maar is symptoombestrijding.

Hoe kan het tij keren?

Basisnatuurkwaliteit in landbouwgebied

- Belangrijkste maatregel, zorg voor voldoende niet-productief natuurlijk areaal zoals ruigtes, brede hagen, hooiland,... (permanente maatregelen)
- Aanvullend nabije fourageerruimte in akkergebied voor kuikens (dynamische maatregelen)

=> Belangrijkste kapstok komt uit EU biodiversiteitsstrategie en Farm-to-fork, met name 10% 'space for nature' in landbouwgebied via 1e pijler GLB (met permanent deel via randvoorwaarden en dynamisch deel via ecoregelingen)

Wat kunnen wij doen?

- Vlaams Parlement => 10% boerennatuur in 1e pijler van Vlaams Strategisch Plan
- Natuurpunt én HVV
 - => Samen ijveren voor landbouwbeleid dat basisnatuurkwaliteit garandeert via 1e pijler
 - => Samen klacht van Duitsland bijtreden

Waarom doet patrijs het slecht en hoe tij keren?

Ruis rond (jacht op) patrijs

Hoe verder?

Ruis in de tellingen?

natuurpunt

- Jachtsector telt zelf – niet objectief
- Risico op valsspelen (uitzetten – overdrijven)
- Objectieve gegevens nodig

Ruis in afwegingskader bejaging

De gewone jacht op patrijs is geopend van 15 september tot en met 14 november (BVR 28/06/2013¹). De jacht op patrijs mag alleen worden uitgeoefend binnen een erkende wildbeheereenheid (WBE) als aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan (BVR 25/04/2014²):

- De opeenvolgende wilddrapporten wijzen uit dat voor het geheel van jachtterreinen die tot de WBE behoren, gedurende de drie voorgaande kalenderjaren een gemiddelde dichtheid waargenomen is van minstens drie broedparen patrijzen per 100 ha open ruimte.
- Uit het faunabeheerplan blijkt dat een patrijsvriendelijk beheer wordt gevoerd.

1 Inleiding

Wildbeheereenheden rapporteren jaarlijks de voorjaarsstand van de patrijs in hun werkingsgebied. Voor het bepalen van deze voorjaarsstand wordt echter geen gestandaardiseerde monitoringsmethode vooropgesteld. Hierdoor is het niet gekend op welke wijze en met welke nauwkeurigheid de door de WBE's gerapporteerde aantallen bepaald werden. Zoals toegelicht in het recente INBO-rapport "De impact van jacht op patrijs"³ stelt het INBO zich vragen bij de accuraatheid van de gerapporteerde voorjaarsstanden door de WBE's en bijgevolg bij de geschiktheid ervan om het al dan niet toestaan van de jacht op patrijs in een gebied op te baseren.

Aangezien volgens de huidige wetgeving de wilddrapporten de basis vormen voor de berekening van de drempelwaarde en er tot op heden geen andere cijfers beschikbaar zijn, worden deze in dit advies alsnog gehanteerd.

- Wetenschappelijke basis ontbreekt
 - De ondergrens van 3 koppels per 100 ha open ruimte is niet wetenschappelijk onderbouwd
 - Partridge project 4,5 koppels bij aanvang broedseizoen en 20 stuks/100 ha in najaar bij voldoende areaal patrijsvriendelijk leefgebied
 - ‘voldoende patrijsvriendelijk beheer’: wie beoordeelt 2^e voorwaarden en op welke manier?
 - Beoordelingsschaal is WBE niveau, het is niet wetenschappelijk aangetoond dat dit het juiste niveau is
- Conclusie: voorwaarden voor opening jacht zijn niet vervuld

Ruis over illegale uitzetting

natuurpunt

- Uitzetten is geen oplossing, Je mengt genetisch verschillende populaties → dieren zijn minder aangepast aan lokale situatie
- Bij kweekdieren treden zeer snel domesticatieverschijnselen op
- Uitkleding landschap blijft.
- Bijvoederen maakt afhankelijk van de mens en trekt opportunisten aan (muizen, ratten, kraaien, ...)

Ruis op focus

- Focus op jacht verengt motivatie
landschapsherstel tot maatregelen voor 1 soort
- Predatorcontrole = symptoombestrijding
- Bijvoederen = symptoombestrijding

Ruis op onderzoek/projecten

- Prima dat er onderzoek aan patrijs is gebeurt
- Natuursector wordt niet betrokken
- Overmatige focus op predatoren
- Vragen bij onderbouwing van onderzoeksopzet (vb. Partridge)
- Gebrek aan transparantie leidt ongewild tot wantrouwen

Waarom doet patrijs het slecht en hoe tij keren?

Ruis rond (jacht op) patrijs

Hoe verder?

Maatschappelijk debat

- Doel: goede toestand van de patrijs
- Oorzaken aanpakken met belangrijkste eerst
 - Herstel van robuust patrijsvriendelijk landschap
 - Objectieve monitoring

Afweging mbt jacht

- Optie 1: schorsen jacht
 - Rode lijst status
 - Toelaten jacht is onvoldoende onderbouwd en betrouwbaar
- Optie 2: jacht niet schorsen
 - Extra beleidsmaatregelen nodig
 - Voor onderzoek
 - Voor controle en toezicht
 - Voor extra maatregelen
- Herstel robuust landschap via GLB is voor beide opties nodig

De keuze van Natuurpunt

- Goede toestand patrijs = uitgangspunt
- Optie 1 heeft onze voorkeur op basis van
 - Rode lijst status
 - Onvoldoende onderbouwde argumentatie voor jacht
 - Inzet van publieke middelen voor publieke doelen, niet voor de bevordering van jacht